Cimabel

Cigarette Manufacturers of Belgium and Luxembourg

Illegale handel van sigaretten: slecht voor de schatkist, gevaarlijk voor de consument

De illegale handel in sigaretten vormt een groeiend probleem in de hele Europese Unie en zeker ook in België. De alsmaar hogere taksen op sigaretten maken dat de consument op zoek gaat naar goedkopere sigaretten. En daar spelen criminele organisaties uiteraard graag op in. Ons land wordt vaak een draaischijf genoemd voor de handel in illegale sigaretten. De cijfers bevestigen dit: ruim 91% van alle illegale namaakproducten die in 2011 in ons land werden onderschept waren sigaretten. Het gaat om 3,9 miljoen pakjes.

Wat verstaan we onder 'illegale handel'

Illegale handel is handel die buiten de gereglementeerde circuits verloopt en die dus ontsnapt aan de voorziene wettelijke controle op productie, distributie en verkoop. Wanneer we het hebben over illegale handel in sigaretten dan hebben we het met name over smokkel en namaak.

Smokkel betreft het illegaal verhandelen van authentieke merksigaretten met als doel belastingen te ontwijken. *Namaak* betreft het illegaal produceren van valse sigaretten met als doel deze te verkopen alsof het authentieke merkproducten zijn.

België op 3de plaats wat handel in namaak betreft

Uit een rapport van de Europese Commissie blijkt dat het aantal onderscheppingen van namaakgoederen in Europa het afgelopen decennium met maar liefst 1000% gestegen is. In 2011 waren er maar liefst 91.254 gevallen van namaak in de Europese Unie.

Zoals blijkt uit de tabel hieronder, behoort België tot de Europese kopgroep wat het aantal gevallen van namaak betreft. We staan op de 3de plaats, met 6.486 gevallen van namaak, na het Verenigd Koninkrijk (32.905) en Duitsland (18.205).

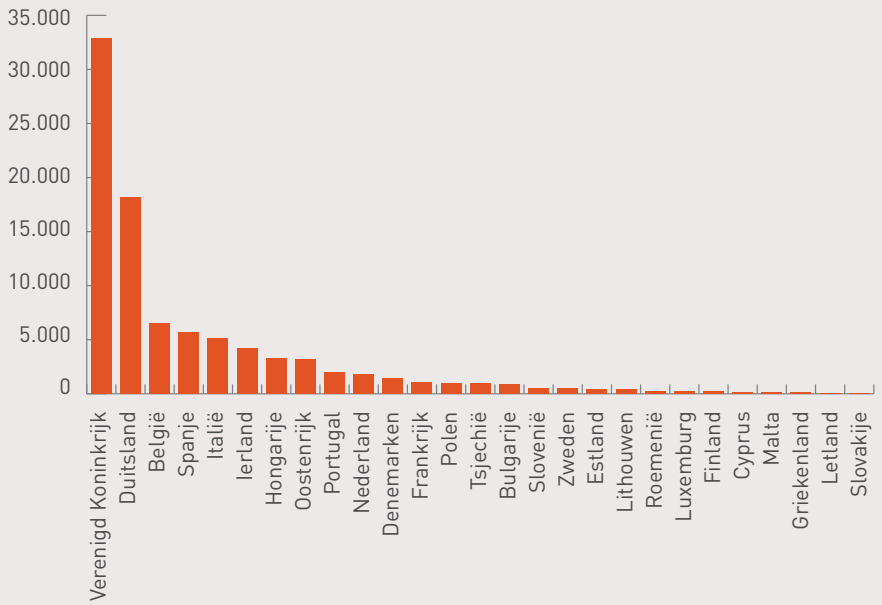

Aantal gevallen van namaak

Bron: "Report on EU customs enforcement of intellectual property rights", 2011, Europese Commissie

Sigaretten behoren tot de meest nagemaakte consumptieproducten

"De handelswaarde van alle inbeslaggenomen namaaksigaretten bedraagt € 87.963.597"

De verschillende Europese douanediensten hebben in 2011 voornamelijk nagemaakte medicijnen (24%), verpakkingsmaterialen (21%) en sigaretten (18%) in beslag genomen.

De hoge taksen op sigaretten zorgen ervoor dat consumenten in toenemende mate op zoek gaan naar alternatieve en goedkopere sigaretten. De handel in nagemaakte sigaretten is dan ook een lucratieve business voor criminelen. In 2011 alleen al bedroeg de handelswaarde van de inbeslaggenomen namaaksigaretten € 87.963.597. En dat is wellicht maar het spreekwoordelijke topje van de ijsberg.

In totaal werden maar liefst 20.234.352 pakjes sigaretten geconfisqueerd. Daarnaast werden echter ook nog eens 75.579 nagemaakte sigaren, cigarillo's, roltabak, etc. in beslag genomen.

Aard van de inbeslaggenomen namaakproducten in Europa

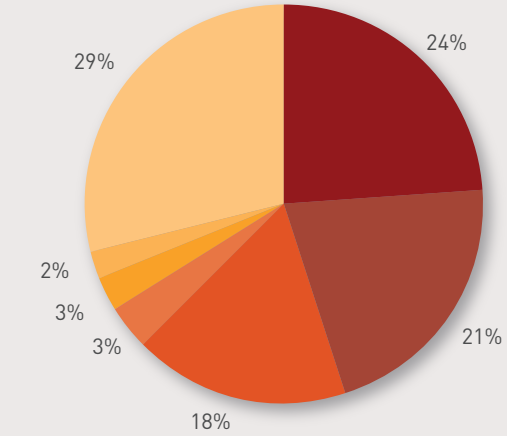

Bron: "Report on EU customs enforcement of intellectual property rights", 2011, Europese Commissie

Namaaksigaretten zijn slecht voor de schatkist: gemiddeld loopt de Belgische overheid jaarlijks minstens 27 miljoen euro aan inkomsten mis

In België maken sigaretten de hoofdmoot uit van de inbeslaggenomen namaakproducten. Zoals blijkt uit de tabel hieronder zijn namaaksigaretten goed voor 91% van alle namaakproducten. Zo namen de Belgische douanediensten in 2011 maar liefst 3.904.758 pakjes sigaretten in beslag.

Op illegaal geproduceerde en gesmokkelde sigaretten worden geen accijnzen en BTW betaald. Dat dit nefast is voor de inkomsten van de Belgische Staat is evident. Op een tijdsperiode van 5 jaar (2003 – 2008) verloor de Belgische Staat hierdoor maar liefst € 134.054.622 aan inkomsten!

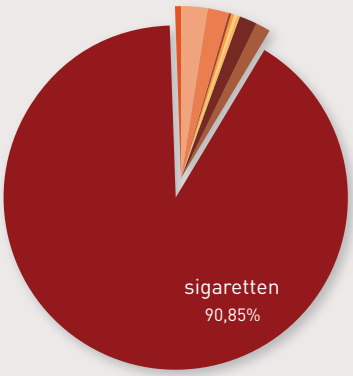

Aard van de inbeslaggenomen namaakproducten in België

- 0,00% - voedselproducten, alcohol en dranken
- 2,66% - parfums en cosmetica
- 2,16% - kleding en kledingaccessoires
- 0,18% - gsm incl. accessoires
- 0,23% - elektr.- en informaticamateriaal
- 0,14% - cd, dvd, cassettes
- 0,29% - uurwerken en sierraden
- 1,76% - speelgoed en games
- 1,32% - andere goederen
- 90,85% - sigaretten (in pakjes van 20 stuks)
- 0,39% - geneesmiddelen

bron: Jaarverslag Federale Overheidsdienst Financiën (2011)

Namaaksigaretten zijn gevaarlijk voor de consument

In België analyseerde de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid in 2011 sigaretten uit het zogenaamde zwarte circuit. De resultaten waren onthutsend:

"Sommige stalen bevatten tot het dubbele van het toegelaten koolstofmonoxide- of teergehalte. Andere stalen bevatten dan weer minder nicotine dan op de verpakking wordt aangegeven, wat ertoe kan leiden dat de roker de neiging krijgt om dieper te inhaleren, waardoor hij een veel grotere hoeveelheid koolstofmonoxide en teer binnen krijgt."

Sinds 2009 worden producenten die tabaksproducten in de handel willen brengen onderworpen aan een jaarlijkse notificatieprocedure waarbij o.a. de ingredientenlijst vermeld moet worden. Hierdoor is de samenstelling van sigaretten volledig transparant.

"Geen enkel staal uit het illegale circuit bleek in overeenstemming te zijn met de wetgeving"
FOD Volksgezondheid, 2011

Namaaksigaretten worden echter in een illegaal circuit geproduceerd waardoor er ook geen kwaliteitscontrole is. De risico's voor de volksgezondheid zijn dan ook navenant. Zo bleek uit onderzoek[1] op de Amerikaanse markt dat de waarden van bijvoorbeeld cadmium en lood respectievelijk 6.5 en 13.8 keer hoger zijn in namaaksigaretten. Ook in Nederland[2] en het Verenigd Koninkrijk[3] kwamen de autoriteiten tot vergelijkbare conclusies.

1. R. Pappas et al., "Cadmium, lead, and thallium in smoke particulate from counterfeit cigarettes compared to authentic US brands," Food and Chemical Toxicology 45, 2007, p. 205
2. Onderzoek van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
3. W. Stephens and A. Calder, "Source and Health Implications of High Toxic Metal Concentrations in Illicit Tobacco Products," Environmental Science & Technology, Vol. 39, No. 2, 2005, pp. 479Ð488.

Samengevat : iedereen verliest bij illegale handel

Overheid

De overheid is het slachtoffer van illegale handel omdat ze op die manier vele miljoenen euro aan belastingsinkomsten verliest. En finaal leidt de hele bevolking daaronder want als de staat belastingsinkomsten misloopt moet ze ofwel haar dienstenaanbod terugschroeven ofwel elders belastingen verhogen.

Consument

De consument is het slachtoffer omdat illegale sigaretten, en met name namaaksigaretten, vaak schadelijker zijn dan reguliere producten omdat er niet de minste kwaliteitscontrole gebeurt op de bestanddelen die erin worden verwerkt.

Handelaar

De handelaar is het slachtoffer omdat elk pakje sigaretten dat via illegale circuits wordt verkocht ook een verlies aan inkomsten voor hem betekent. In landen waar de belastingsdruk op sigaretten extreem hoog is en/of waar de reguliere verkoop wordt bemoeilijkt zien we dat de illegale handel sterk toeneemt en dat reguliere handelaars economisch zware klappen krijgen.